

Felhívjuk szíves figyelmüket arra, hogy a leírt szakmai vélemény nem kötelező erejű, csupán a fenntartói, intézményvezetői, munkáltatói döntéshozatalt segíti, segítheti. Az Alkotmánybíróság a 60/1992. (XI. 17.) AB határozatában kifejtette, hogy a minisztériumi és egyéb központi állami szervektől származó jogi iránymutatást tartalmazó leiratok, körlevelek, útmutatók, iránymutatások, állásfoglalások és egyéb informális jogértelmezések kiadása alkotmányellenes.

Tájékoztató arról, hogy mely esetekben alkalmazható és foglalkoztatható gyógypedagógus az általános iskolában

Az OKM közoktatási szakterületére gyakran érkezik arra vonatkozó kérdés, hogy a gyógypedagógusi szakképzettséggel rendelkező pedagógus taníthat-e az általános iskolában?

A nevelési-oktatási intézményben az alkalmazási feltételeket a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 17. §-a határozza meg a következők szerint:

17. § (1) Ha e törvény másképp nem rendelkezik, nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben az alkalmazható, aki az e törvényben meghatározott felsőfokú iskolai (egyetemi vagy főiskolai szintű) végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezik. A megfelelő felsőfokú iskolai végzettségek és szakképzettségek a következők:

- a) óvodában óvodapedagógusi, konduktor-óvodapedagógusi;
- b) az iskolai oktatás első-negyedik évfolyamán
 - valamennyi tantárgyhoz a tanítói, konduktor-tanítói, konduktori (a továbbiakban a konduktori és a konduktor-tanítói végzettség együtt: konduktor),
 - a testnevelés tantárgyhoz a tantárgynak megfelelő tanári,
 - feltéve, hogy e területeken az iskolában a helyi tantervben foglaltak alapján emelt szintű oktatás folyik, a művészetek, az idegen nyelv, a nemzetiségi és etnikai kisebbségi nyelv és irodalom tantárgyakhoz a tantárgynak megfelelő tanári;
- c) az iskolai oktatás ötödik-hatodik évfolyamán a nem szakrendszerű oktatásban a b) pontban meghatározottak szerinti, a szakrendszerű oktatásban a tantárgynak megfelelő szakos tanári vagy a műveltségi területnek megfelelő képesítést nyújtó tanítói;
- d) az iskolai oktatás hetedik-nyolcadik, továbbá a középiskola kivételével a kilencedik-tizedik évfolyamán a tantárgynak megfelelő szakos tanári; végzettség és szakképzettség

A gyógypedagógiai tanári végzettség és szakképzettség megszerzése során a hallgató – eltérően a pedagógusképzés egyéb területeitől - nem életkorhoz, illetve műveltségi területhez kötődő (pl. óvodapedagógus, tanító, tanár), hanem az általa választott szakirányhoz kapcsolódó fogyatékosági területhez kapcsolódó ismereteket és képességeket sajátít el. A végzettség és szakképzettség a gyógypedagógusi végzettséghez és szakképzettséghez kötött közoktatási tevékenység ellátására jogosít. Az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet 2. számú mellékletének X. 4. pontja – többek között – a kérdést a következők szerint szabályozza:

A gyógypedagógusok közoktatási specializáción alkalmasak:

- a szakirányuknak megfelelő gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményekben, csoportokban, osztályokban (speciális óvoda, speciális tantervű általános iskola, előkészítő és speciális szakiskola, készségfejlesztő speciális szakiskola) az óvodai nevelés, valamint az általános iskola 1-6. évfolyamán (a tanulásban akadályozottak szakirányon az 1-10. évfolyamon) a nevelési és valamennyi műveltségi terület oktatási feladatainak, speciális szakiskolában készségfejlesztő feladatok, diákotthonban, gyermekotthonban emellett általános nevelői feladatok ellátására;

Ennek megfelelően a törvény külön – a 30. § (11) bekezdésében - rendelkezik arról, hogy a gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, továbbá a sajátos nevelési igényű tanulókat a többi tanulóval együtt, azonos iskolai osztályban (integráltan) nevelő, oktató intézményben a pedagógus-munkakör betöltéséhez mikor feltétele az alkalmazásnak a fogyatékoság típusának megfelelő gyógypedagógusi szakképzettség.

Általános iskolában a gyógypedagógus tehát csak akkor taníthat, ha

- az általános iskola – iskolai tagozat, osztály – kizárólag sajátos nevelési igényű tanulók nevelését, oktatását látja el, vagy
- az általános iskola a többi tanulóval együtt, azonos osztályban (integráltan) sajátos nevelési igényű tanulók nevelését, oktatását is ellátja, ebben az esetben azonban csak a közoktatásról szóló törvény 52. § (6) bekezdésében meghatározott rehabilitációs célú tanórák terhére szervezett foglalkozások megtartására terjed ki a tanórák megtartására való jogosultsága.